

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum links onder

Ons kenmerk
PZH-2021-792508407
DOS-2021-0000923

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van PAPENDRECHT
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 11
3350 AA PAPENDRECHT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

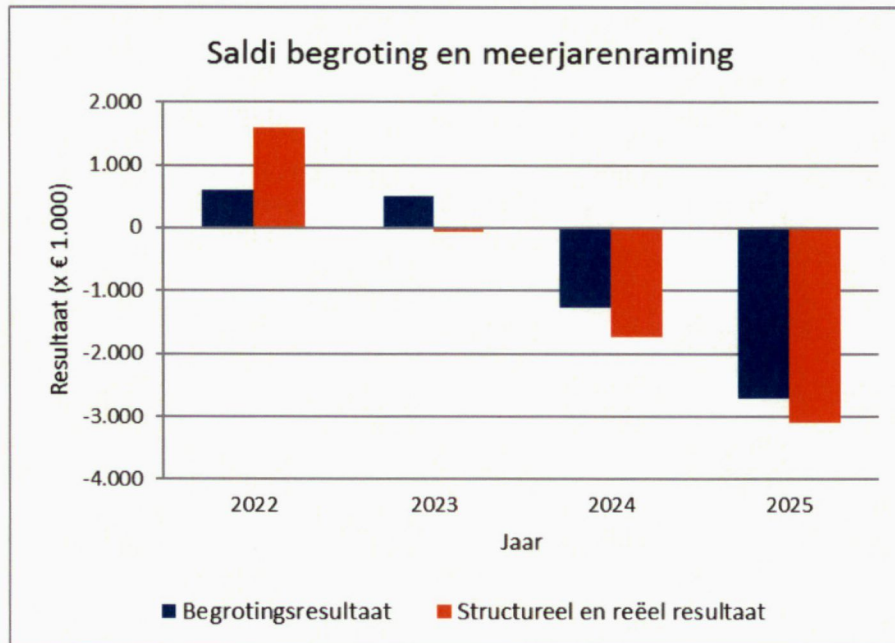
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Oranje	Oranje

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op oranje. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de structurele tekorten in de meerjarenraming 2023-2025, de hiermee verband houdende bezuinigingen, de oplopende kosten in het sociaal domein en het nog niet hebben van geactualiseerde beheerplannen voor het onderhoud van uw kapitaalgoederen. Daarnaast zorgt het hoge percentage van gemeentelijke bijdragen aan uw verbonden partijen voor een lagere flexibiliteit van uw begroting.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Exclusief € 27.000 incidentele reservemutaties die u in uw begroting heeft aangemerkt als structurele baten en lasten. Reservemutaties zijn in de regel naar aard incidentele baten en lasten.
- Inclusief de lasten voortkomend uit een hogere indexering voor lonen en prijzen, zodat deze aansluiten bij de meicirculaire. Van € 60.000 in 2023 oplopend tot € 120.000 in 2025.

Conclusie

Wij constateren dat uw structurele begrotingsresultaat onder druk staat. U heeft ingrijpende bezuinigingsmaatregelen in uw begroting en meerjarenraming opgenomen om de structurele lasten met structurele middelen te dekken. Desondanks is er nog steeds sprake van oplopende structurele tekorten in uw meerjarenraming 2023-2025. Wij gaan ervan uit dat u aanvullende maatregelen neemt, waardoor u de volgende begroting en meerjarenraming structureel sluitend kan presenteren. Verder adviseren wij u het bezuinigingsproces nauwlettend te monitoren en tijdig maatregelen te nemen indien een ombuiging niet(volledig) wordt gerealiseerd.

Overige opmerkingen

Actualisatie beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) van groot belang. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten

in uw begroting en meerjarenraming. Wij hebben geconstateerd dat uw beheerplannen voor wegen, gebouwen, civiele werken, groen en water niet actueel zijn.

Ambtelijk hebben wij vernomen dat u gestart bent met de actualisatie van deze beheerplannen. Graag zien wij de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026.

Loon- en Prijsontwikkelingen

Wij hebben geconstateerd dat u in uw begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 een lagere loon- en prijsindexering heeft toegepast dan is verwerkt in de raming van de algemene uitkering (o.b.v. lopende prijzen). Doordat de inkomstenkant wel geïndexeerd is maar de uitgavenkant niet volledig, bent u in feite aan het bezuinigen. Bezuinigingen dienen concreet en ten minste op programmaniveau ingevuld te worden. Op basis van de onderbouwing beoordelen wij of de bezuiniging concreet en haalbaar is. Wij hebben geconstateerd dat een dergelijke onderbouwing ontbreekt en zijn daarom van mening dat de bezuiniging onvoldoende onderbouwd is. Bij het bepalen van het structureel resultaat gaan wij daarom uit van een hoger lastenniveau inclusief loon- en prijsontwikkelingen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van "samen de trap op en samen de trap af" door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk

in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u deels rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de corona-crisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Papendrecht